

Hlavní město Praha
RADA HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

U S N E S E N Í

Rady hlavního města Prahy

číslo 1699
ze dne 12.7.2021

k návrhu na schválení dokumentu "Pravidla provedení restauračních zahrádek v památkově chráněných územích hl.m. Prahy"

Rada hlavního města Prahy

I. schvaluje

dokument "Pravidla provedení restauračních zahrádek v památkově chráněných územích hl.m. Prahy" dle přílohy č. 1 tohoto usnesení

II. ukládá

1. náměstkovi primátora Ing. Adamu Scheinherrovi, MSc., Ph.D.

1. předložit Radě HMP ke schválení návrh na zřízení Pracovní skupiny k tématu restauračních zahrádek na celoměstsky významných prostranstvích

Termín: 31.8.2021

III. ukládá

1. MHMP - HOM MHMP

1. zajistit začlenění "Pravidel provedení restauračních zahrádek v památkově chráněných územích hl.m. Prahy" do nájemních smluv pro restaurační zahrádky, uzavíraných v památkově chráněných územích hl.m. Prahy

Termín: průběžně

IV. žádá

1. Technickou správu komunikací hl.m. Prahy, a.s.

1. o začlenění "Pravidel provedení restauračních zahrádek v památkově chráněných územích hl.m. Prahy" do nájemních smluv pro restaurační zahrádky v památkově chráněných územích hl.m. Prahy

Termín: průběžně

MUDr. Zdeněk Hřib v. r.
primátor hl.m. Prahy

doc. Ing. arch. Petr Hlaváček v. r.
I. náměstek primátora hl.m. Prahy

Předkladatel: náměstek primátora Ing. Adam Scheinherr, MSc., Ph.D.

Tisk: R-41075

Provede: náměstek primátora Ing. Adam Scheinherr, MSc., Ph.D., MHMP - HOM MHMP

Na vědomí: odborům MHMP

Pravidla provedení restauračních zahrádek v památkově chráněných územích hl. m. Prahy

Provedení restauračních zahrádek a dalších objektů ve veřejném prostoru musí respektovat:

- pravidla Odboru památkové péče MHMP ([Restaurační zahrádky v památkově chráněném území hlavního města Prahy](#), aktualizace 2018)
- [Manuál tvorby veřejných prostranství na území hl. m. Prahy](#)
- nařízení č. 26/2005 Sb. hl. m. Prahy, kterým se zakazuje reklama šířená na veřejně přístupných místech mimo provozovnu, ve znění pozdějších předpisů
- vyhlášku č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb
- dokument „Královská cesta a Hradební korzo – Koncepce umístění předzahrádek“, schválený usnesením Rady hl. m. Prahy č. 963 ze dne 3. 5. 2021, případně jeho další aktualizace

K umístění restaurační zahrádky musí být vydáno povolení zvláštního užívání pozemních komunikací, které vydává příslušný silničně-správní úřad, stejně jako souhlasné závazné stanovisko odboru památkové péče Magistrátu hlavního města Prahy dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

V nájemní smlouvě mohou být stanoveny další specifické podmínky (kupř. nutnost sklízet zahrádku mimo otevírací dobu či podmínky zimního provozu).

Pro restaurační zahrádky, umístěné v celoměstsky významných a památkově mimořádně hodnotných prostorech (Václavské náměstí, Staroměstské a Malé náměstí) je nutné hledat individuální řešení s možnými specifickými pravidly. Před schválením nájemní smlouvy je nutné projednat jejich provedení v pracovní skupině zřízené hl. m. Prahou.

Umístění

- Zábor musí mít účelný tvar a adekvátní rozměry. Pokud je předzahrádka umístěna na chodníku, musí být zachován volný průchozí profil bez překážek v šíři minimálně 180 cm. Zahrádka se neumisťuje do míst s vyšší koncentrací pohybu a nedostatečného prostoru na chodníku.
- Restauráční zahrádka nesmí utvářet vizuální překážku ve významných průhledech. Zahrádka nesmí utvářet prostorové překážky. Zejména se neumisťuje do tras přirozeného pěšního pohybu či do míst s vyšší koncentrací pohybu a nedostatečného prostoru na chodníku.
- Restauráční zahrádka nesmí bránit vstupu do objektu či ho nevhodně zakrývat.
- Vhodné je umístění restauračních zahrádek v místech, kde uliční čára ustupuje a dochází tak k rozšíření veřejného prostoru.
- U restauračních zahrádek umístěných při fasádě nesmí být překročena hrana domu, nedojde-li k dohodě s majitelem sousední nemovitosti.

Podesty

- Zahrádky nesmí být umístěny na podestách, není-li splněna jedna z následujících podmínek:
 - o Podestu smí mít zahrádky, umístěné na komunikaci s podélným sklonem více než 5%, tj. při převýšení 50 cm na 1000 cm. V takovém případě musí být podesta provedena jako jednoduchá konstrukce, jejíž výška není větší, než je nezbytně nutné pro vyrovnání nerovnosti terénu. Začíná v úrovni $\pm 0,000$ a směrem po svahu vyrovnává terénní rozdíl.

- Další výjimku tvoří zahrádky, umístěné ve vozovce (neplatí pro pěší zóny), na které je podesta do úrovně chodníku.
 - Za rozdílnou výškovou úroveň nelze považovat běžné nerovnosti komunikace, např. dlažďené povrchy, nerovný asfalt, mřížky kanalizačních vpustí apod.
- Podesta musí být provedena ze dřeva, případně lze kombinovat dřevo a kov.
 - Boční strany podesty musí být tvořeny stejným materiálem jako je její podlaha. Schody či bezbariérový vstup na restaurační zahrádku budou součástí jejího půdorysu, nemohou zasahovat mimo ni. Je-li restaurační zahrádka umístěna přímo na terénu (dlažbě apod.), nelze ji vymezit položením koberce ani jiné druhotné nášlapné vrstvy.

Ohrazení

- Při umísťování záboru je nutné respektovat potřeby nevidomých a slabozrakých osob. Pokud je restaurační zahrádka umístěna u fasády, která slouží jako tzv. přirozená vodící linie, hrozí riziko zakopnutí či ztráty orientace. Proto je tam, kde je původní vodící linie přerušena prostorem restaurační zahrádky, třeba nahradit ji jiným prvkem s vodící funkcí. Obvykle je třeba vymezit obě čela restaurační zahrádky (tj. kolmo na fasádu) pevným ohraničením, které ve výši min. 10 - 25 cm nad zemí vytvoří novou vodící linii. Přesné požadavky pro konkrétní zahrádku určí příslušný silničně-správní úřad.
- Ohrazení nesmí mít podobu pevné kompaktní zábrany (deska, sklo, velkoobjemová nádoba na zeleň), provedeno musí být ze subtilních profilů. Maximální výška ohrazení je 100 cm.
- Z bezpečnostních důvodů u podesty ve svahu s převýšením 5% lze umístit ohrazení v části, ze které by se mohla sesunout židle. Takové ohrazení lze provést pouze jako jednoduché zábradlí ze subtilních profilů (přírodní materiály).

Zastínění

- Vhodným způsobem zastínění zahrádky jsou jednotlivé slunečníky v jednobarevném provedení, bez ostře kontrastních nebo fluorescenčních odstínů.
- Restauráční zahrádka nesmí být zastíněna pevnou konstrukcí typu pergola, sedlová či pultová střecha apod.
- Ve tzv. rostlé struktuře původně středověkých částí města (viz mapka) je vhodné používat k zastínění pouze slunečníky, případně markýzy, které jsou součástí architektonického řešení parteru budovy. Využívat zde samostatně stojící mobilní markýzy se nedoporučuje, možné je to pouze ve specificky zdůvodněných případech po předchozím projednání.
- Je-li markýza součástí architektonického řešení parteru budovy, musí být řešena jako integrální součást výkladců, zejména předsazených (v roletové schránce v čele výkladce), případně by měla být provedena jako roleta bez krycího boxu, umístěná jednotlivě na šířku výkladců. Nepřípustné jsou masivní velkoformátové markýzy s elektromotorem poháněnými výklopnými rameny, dále sestavy markýz a markýzy umístěné v krycích boxech na fasádě.
- Mobilní markýzy musí být provedeny jako jednoduché subtilní konstrukce. Musí být orientovány rovnoběžně se směrem vedení ulice.
- U mobilních markýz a slunečníků je nepřípustné vícebarevné provedení textilního potahu a použití výrazných reklamních prvků. Markýzy a slunečníky musí mít jednobarevné provedení, barva musí být v tlumených přírodních či pastelových odstínech. Pokud dochází k použití obou typů zastínění (markýza a slunečník) u jedné restaurační zahrádky, musí mít stejnou barvu.
- Nápis a reklamní logo lze umístit pouze na volán. V případě markýz a slunečníků bez volánu musí být nápisy či loga při dolním okraji potahu a nesmí přesáhnout cca 1/3 velikosti hrany slunečníku a 1/3 podélného rozměru markýzy. Reklamní logo musí být provedena v uměřené barvě.
- Není možné užití stínících zařízení v podloubí.

- Boční a čelní stěny restaurační zahrádky nelze zakrývat jakýmkoliv (průhledným či neprůhledným) materiálem.
- Slunečníky i markýzy, které zasahují do průchozího profilu ulice, musí mít podchozí výšku alespoň 220 cm.
- Zastínění ve svém půdorysném průmětu nesmí výrazně překročit plochu záboru.
- V případě, že se jedná o památkově méně významnou dlažbu, je přípustné i kotvení slunečníků přímo do dlažby. Věc vždy závisí na individuálním posouzení odboru památkové péče MHMP.

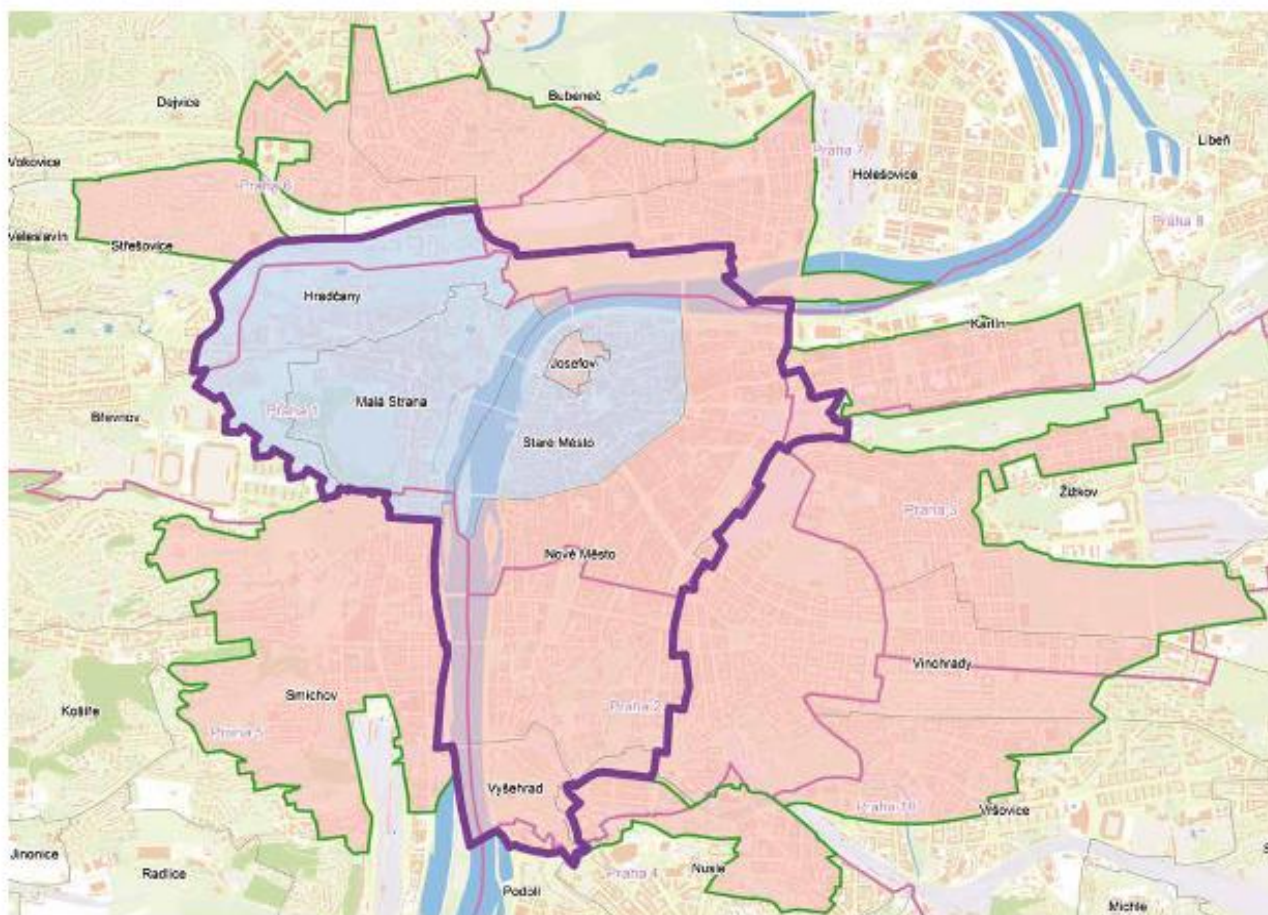
Vybavení

- Nábytek restaurační zahrádky musí být proveden z přírodních materiálů, nejlépe dřeva či kovu. V případě produktů s výjimečnou designovou a řemeslnou kvalitou není vyloučeno ani použití soudobých materiálů.
- Do městského prostředí je vhodný zejména subtilní, lehký, jednoduše přenosný kavárenský nábytek, nikoliv prostorově výraznější nábytek či mohutné lavice a stoly, které imitují rustikální styl. Nábytek by měl být profilový, nikoli plnostěnný.
- Nepřípustný je typový plastový nábytek a také typové pивní sety a piknikové stoly (stolová deska konstrukčně spojená se sedací částí). Lavice umístěné v prostoru nesmí přesáhnout délku 120 cm.
- Vhodné je umístění solitérních laviček a lavic z přírodních materiálů při fasádě objektu v maximální šířce výkladce, pokud tak nevznikne nebezpečná situace pro nevidomé a slabozraké. Nevhodné jsou naopak prvky kotvené do fasády (stolové desky, barové pulty, pивní police a lavice). Mohou poškodit památkové hodnoty fasády a ohrozit nevidomé a slabozraké.
- Na zahrádce nesmí být umístěno žádné další vybavení (výčepní a chladicí pulty, grily, pokladny, reproduktory, televizní obrazovky, koberce a podobně), pokud není v nájemní smlouvě výslovně uvedeno jinak. Mlžitka či větráky lze umístit po předchozím schválení odboru památkové péče MHMP.
- Osvětlení je možné instalovat jen v podmínkách, kdy to dovolí povolené vedení elektřiny. Není možné vést elektrické kabely vzduchem ani po zemi, kde by kvůli tomu bylo nutné umístit gumové bezpečnostní prahy. Optimální je tedy řešení skrze svítidla s vlastním akumulátorem.
- Květníky s rostlinami smí být umístěny pouze uvnitř plochy, vymezené v nájemní smlouvě, nikoli mimo ni. Podobu květníků musí schválit odbor památkové péče MHMP.
- Na restauračních zahrádkách je zakázáno umístit plakáty z jakéhokoli materiálu, fólie s potiskem, plachty, tabule, tyče, pulty či jiné konstrukce a zařízení, skrze které lze šířit reklamu. V prostoru zahrádky lze umístit maximálně 2 stojany na menu. Stojany musí být provedeny subtilně a nesmí přesáhnout výšku 120 cm.

ZIMNÍ PROVOZ

- Restaurace zahrádky provozované v zimě nesmí mít podobu samostatné vytápěné místnosti ve veřejném prostoru. Zahrádka nemá v zimě provozně rozšiřovat kapacitu vnitřního prostoru provozovny a umožňovat plnohodnotné stolování včetně konzumace hlavního jídla, nýbrž poskytovat možnost kratšího občerstvení a venkovního posezení v kontaktu s životem na ulici či náměstí. Může hrát též roli upoutávky na vnitřní prostor restaurace.
- Restaurace zahrádku lze v zimě řešit dvěma způsoby:
 1. Zahrádku lze do výšky 140 cm ohradit zástěnou z pevného transparentního materiálu a v kombinaci s tenkými kovovými či dřevěnými profily. S touto výjimkou zůstávají v platnosti stejná pravidla jako pro běžný provoz po zbytek roku. Tepelná sálající zařízení lze umístit pouze po předchozím schválení odborem památkové péče MHMP a je-li povolení pro umístění sálajících zařízení explicitně povoleno v nájemní smlouvě.

2. Zahrádku lze pojmout jako soustavu stolků ke stání či krátkému sezení, a to bez dalšího ohrazení. V takovém případě lze připustit umístění výčepních zařízení na svažené víno a další zimní sortiment a jejich přímý prodej ze zahrádky (podléhá individuálnímu posouzení při projednávání zařízení do tržního řádu).

- Památková rezervace
- Památková zóna
- Území s rostlou urbanistickou strukturou
- Území urbanisticky jednotné

Podrobnější informace jsou
na internetových stránkách MHMP OPP
(www.pamatky.praha.eu)

Důvodová zpráva

V zájmu kultivace veřejného prostoru v památkově chráněných území, pro zvýšení povědomí širší veřejnosti a podnikatelů o této problematice a také pro větší transparentnost procesu je Radě hlavního města Prahy předkládán návrh dokumentu „Pravidla provedení restauračních zahrádek v památkově chráněných územích hl. m. Prahy“ (dále jen „Pravidla“).

Zřízení restaurační zahrádky v památkově chráněném území je podmíněno souhlasným stanoviskem Odboru památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy (dále jen MHMP OPP). Ke všem novým požadavkům či úpravám musí být vydáno nové závazné stanovisko MHMP OPP. V praxi však orgány památkové péče narazí na obtížnou vymahatelnost, v jejímž důsledku dochází k častému obcházení a nedodržování podmínek závazného stanovisko MHMP OPP. Jedním ze způsobů, jak zajistit snazší vymahatelnost těchto podmínek je zakotvit nutnost jejich dodržení přímo v nájemních smlouvách, které pro restaurační zahrádky uzavírá odbor hospodaření s majetkem MHMP a Technická správa komunikací, a.s., kterým je tímto usnesením ukládáno učinit z nich závaznou součástí nájemních smluv. K implementaci má docházet průběžně: prioritou je implementace do nájemních smluv na území Pražské památkové rezervace, v památkových zónách lze dokument do smluv implementovat postupně při uzavírání nových smluv či dodatků ke stávajícím smlouvám.

Znění Pravidel vychází z metodické příručky MHMP OPP „Restaurační zahrádky v památkově chráněném území hl. m. Prahy“. Dochází v něm však ke specifikaci některých bodů tak, aby jejich znění bylo jednoznačnější, a tedy snáze vymahatelné. Dále pak byly doplněny některé body, vycházející z doporučení Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy; dokument byl tvořen v úzké koordinaci s Kanceláří veřejného prostoru Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy. Dále byly doplněny podmínky, stanovené v nařízení 26/2005 Sb. hl. m. Prahy, ve znění pozdějších předpisů.

Pro restaurační zahrádky, umístěné v celoměstsky významných a památkově mimořádně hodnotných prostorech (Václavské náměstí, Staroměstské a Malé náměstí) je nutné hledat individuální řešení s možnými specifickými pravidly. Před schválením nájemní smlouvy je nutné projednat jejich provedení v pracovní skupině zřízené ze strany HMP, jejímž zřízením je pověřen nám. Adam Scheinherr.

Dokument byl zaslán k připomínkování Hospodářské komoře Prahy 1. S jejími zástupci byl následně projednán na schůzkách, které proběhly 3. 6. a 14. 6. 2021.

Dokument byl inspirován obdobnými dokumenty z jiných českých i zahraničních měst (viz rešerše v příloze č. 1 této důvodové zprávy).

Společně s usnesením RHMP č. 963 ze dne 3. 5. 2021, kterým byl schválen dokument „Královská cesta a Hradební korzo: Koncepce umístění zahrádek“ povede dokument k výraznému zvýšení kvality veřejných prostranství v nejexponovanější části Pražské památkové rezervace.